

РОЗДІЛ 1.

СИСТЕМА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В КОЛІ СУЧАСНИХ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПАРАДИГМ

УДК 811.161.2:81'373.6:001.4

О. А. Войцева,

д-р філол. наук, проф.,

*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
завідувач кафедри загального та слов'янського мовознавства*

ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ ПАРФУМЕРНО-КОСМЕТИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

У статті проаналізовано походження парфумерно-косметичної термінології української мови, що розвивається в тісній кореляції з референтною сферою. Встановлено, що у словниковому масиві домінують запозичення (45,6 % від загального числа термінів у кількості 200 слів), що можна пояснити загальнотермінологічною тенденцією до інтернаціоналізації фахової лексики та міжнародним характером розглядуваної термінології. Терміни з мов-прототипів греко-латинського походження (*дезодорант, аромат, крем*), з французької (*помада, одеколон*), з англійської (*спрей, коректор, тонік*) та ін. зазнають на ґрунті української мови-реципієнта фонетико-графічної, семантичної та морфологічної адаптації.

Ключові слова: термін, парфумерно-косметична термінологія, етимологія, питома лексика, запозичення.

В українському мовознавстві значну увагу приділяють питанням галузевого, історичного та зіставного термінознавства, що засвідчують дослідження І. Казимирової, Т. Кияка, І. Кочан, А. Крижанівської, Г. Мацюк, Г. Наконечної, Т. Панько, Л. Симоненко, О. Тараненка, Л. Халіновської, Н. Яценко та ін. Однак сучасна термінологія парфумерії і косметики, яка відбиває поняття відповідної фахової мови, широко вживана у рекламному дискурсі слов'янських мов і представлена окремими науковими працями (див.: З. Гандалоева, Н. Гимер, О. Коломієць, О. Таранова та ін.: 1; 3; 4; 7), в українському термінознавстві залишається недостатньо вивченою, а тому потребує пильної уваги термінологів у зв'язку з її популярністю серед мовців та розгалуженими спеціальними засобами вираження.

„Українська парфумерно-косметична галузь останніми роками динамічно зростає і вже зараз займає значний сегмент на ринку України...” [Пешук, с. 9].

Сьогодні вона переживає період реформування та пристосування до світових тенденцій. В Україні зареєстровано понад 300 підприємств-виробників парфумерно-косметичної продукції, 15 вищих навчальних закладів готують фахівців для косметичної галузі [ФЕ].

Ми вважаємо за доцільне об'єднати спеціальну лексику двох галузей (парфумерної та косметичної) в межах єдиної фахової субмови і розглядати відповідний словниковий масив як парфумерно-косметичну термінологію (далі – ПКТ), оскільки їхні вербальні позначення перехрещуються і функціонують паралельно.

Метою дослідження є аналіз джерел формування ПКТ української мови, використання у терміномасиві загальнонавчаних назв як прототермінів і запозичень, що перейняті українською мовою у зв'язку з лінгвістичними (ступінь повноти відображення спеціального поняття, синонімія, багатозначність, омонімія) та екстралінгвістичними чинниками (особливості зародження галузі парфумерії і косметики, хронологічні межі виникнення галузі, розповсюдженість серед мовців, впровадження виробів парфумерії і косметики у повсякденний побут українців).

Матеріалом слугували понад 200 парфумерно-косметичних термінів, зібраних методом суцільної вибірки з тлумачних, етимологічних словників української мови, наукової літератури, спеціальних видань, інтернет-джерел.

„Згідно з даними антрополінгвістики, наголошує Т. Кияк, перші появи фахових виразів сягають ще дохристиянських часів. (...) Ці лексичні одиниці ще не були термінами в нинішньому сенсі, принаймні тому, що вони ще не мали дефініцій. Але як прототерміни, так і терміни можна вважати яскравими свідками й ідентифікаторами епох та етапів становлення людської цивілізації. З плином часу завдяки соціальним потребам завершується збільшення кількості та диференціація фахових мов. Вирішальною фазою в цьому розвитку стала „промислова революція” (XVIII–XIX століття). З тих пір у фахових мовах техніки відбулося потужне зростання лексичного запасу, насамперед термінології, в зв'язку з чим суттєво збільшилася кількість та розмаїття видів професійних текстів” [5, с. 142].

Батьківщиною парфумерної галузі, що народилася декілька тисячоліть тому, вважають „Стародавній Схід, Єгипет, Індію, які виготовляли значну кількість різних пахошів” [Пешук, с. 3]. Назва *парфумерія* запозичена з фр. *parfum* „пахощі, духи”, пов'язана з *parfumer* „сповнювати пахощами, насичувати духами”, слат. *perfūmāre* „через щось”, „диміти, куріти, парувати”, *парфуми заст. пахощі збірн.* „косметичні вироби (духи, одеколон і т. ін.), звичайно ароматичні” [ЕСУМ, т. 4, с. 301; СУМ, т. 6, с. 82]. Сьогодні „об'єктом вивчення парфумерії є парфумерні засоби, які складаються із суміші духмяних речовин (композиції), етилового спирту, води, а інколи до їх складу входять ще барвники та антиоксиданти” [Пешук, с. 13].

Косметика зародилася „на Сході, у Єгипті, де за 500 років до н.е. були розроблені та описані косметичні процедури по догляду за шкірою, обличчям, тілом, волоссям, нігтями, щодо фарбування волосся” [Пешук, с. 6]. Грецизм *косметика* (< гр. *κοσμητική* „майстерність прикрашати”) позначає 1. „заходи догляду за шкірою, волоссям, нігтями; 2. *збірн.* засоби для надання свіжості й краси обличчю та тілу людини” [СУМ, т. 4, с. 306]. Сучасним синонімом цього терміна виступає неологізм *мейк-ап / мейкап* „нанесення на шкіру обличчя різних видів декоративної

косметики з метою прикраси, а також приховування існуючих вад” від англ. *make-up* „обробка, косметика”, пор.: *Мейкап* залежить від пори року, часу доби (ранок, день, вечір), а тому вимагає повної гармонії зі всім зовнішнім виглядом, з одягом, аксесуарами, біжутерією, манікюром [Словотвір].

Термінологія парфумерії і косметики „полягає в наявності спеціального, орієнтованого на потреби певної професії набору лексичних одиниць, які мають гнучкі зв’язки із загальноживаною лексикою, яка присутня у фаховій мові” [5, с. 143].

Процес розвитку розглядуваного термінокорпусу відбувався на протязі багатьох століть, а назви парфумерно-косметичних продуктів у слов’янських мовах мають тривалу історію: вони „функціонували для позначення пахучих речовин та прикрас, потім – лікувальних препаратів, пізніше їх стали використовувати для підкреслення краси та молодості” [3, с. 3–4], виконували естетичну, лікувальну, репрезентативну функції, а також, як слушно наголошує З. Гандалоева, комунікативну функцію (в постаті невербального спілкування) та символічну (аромат, запах викликають певні спогади та почуття) [1, с. 3414–3435]. „Звичай використовувати духмяні речовини в мешканців Київської Русі зародився ще в VI–VIII ст. нової ери завдяки торговим зв’язкам з Візантією. Після прийняття християнства ароматичні речовини отримали ширше розповсюдження спочатку в церковних обрядах, а потім і в побуті. Перші духи українців – м’ята, лаванда, ромашка, чебрець” [Пешук, с. 5].

Сучасна парфумерно-косметична лексика складається з вузькогалузевих і міжгалузевих термінів (спеціальні назви, перенесені з суміжних галузей медицини, фармакології, хімії, дерматології, анатомії, хірургії, релігії, кулінарії, мистецтва та ін. шляхом транстермінологізації з повним чи частковим переосмисленням), наприклад, *крем* < фр. *crème* „вершки, крем, мазь”, лат. *chrisma*, гр. *χρῖσμα* від *χρίω* „мажу” „косметична мазь” [СУМ, т. 4, с. 333.], професіоналізмів (*відбілювання шкіри, чистка обличчя*), номенклатурних знаків (назви жіночих парфумів: *аромат Chanel № 5, аромат Poison, аромат Youth Dew* («Роса юності»)), жаргонної лексики (наприклад, вживання англізму *лайнер* у значенні „косметичний засіб, призначений для підводки губ або очей”).

ПКТ в українській мові формується на основі смислових логічних зв’язків, фахових знань про пахощі та косметичні вироби у генетично неоднорідних мовних знаках: з непохідної і похідної загальномовної лексики, перенесеної до термінології, матеріально запозичених давньогрецьких, латинських, французьких та ін. термінів, термінів-кальок тощо.

До ядра зазначеної термінології в українській мові належить найдавніша питома лексика, що за нашими підрахунками становить 5,6 % від зібраної кількості термінів (без урахування похідних слів), яка є частотною, утворює похідні номінації. Це лексеми успадковано з індоєвропейського мовного фонду (*вода, сіль*), з праслов’янської мови (*мило, віск*), а також унаслідок контактів між східнослов’янськими мовами та сформовано в процесі власного розвитку української мови: *запах* < *пахнути*, псл. **пахнѣти* „властивість предметів, речовин діяти на органи нюху; те, що сприймається органами нюху” [СУМ, т. 2, с. 518], *піна, свічка, пробник, освітлювач, білила* та ін. Ці спеціальні номінації називають прості і

складні речовини, матеріали, рослини. Таку фахову лексику термінолог С. Гриньов-Гриневич пропонує „вважати свідомством первинного існування спеціальних навичок і уявлень як частини загальнолюдських знань” [2, с. 125].

Розглянемо деякі приклади. Із загальноновживаної лексики до ПКТ запозичено слово *вода* праслов'янське *vodā з іє. **ud-* „вода, мокрота”, яке позначає „прозору, безбарвну рідину, що становить собою найпростішу хімічну сполуку водню з киснем” [ЕСУМ, т. 1, с. 414; СУМ, т. 1, с. 716]. Ця номінація активно вживається у складі двокомпонентних іменниково-прикметникових терміносполучень: *парфумована / парфумерна вода, туалетна вода, духмяна вода, ароматична вода, міцелярна вода, трояндова вода, вітамінна вода* та ін.

Поширеною номінацією у ПКТ української мови є лексема *сіль* (від індоєвропейської основи **sal-*, псл. *solb) „1. біла речовина з гострим характерним смаком, що являє собою кристали хлористого натрію і вживається як приправа до страв, для консервування і под.” [ЕСУМ, т. 5, с. 253; СУМ, т. 9, с. 219], яку запозичено з лексики кулінарії, пор.: *солі ароматичні для прийняття ванни* „гігієнічні та ароматичні засоби на основі морської солі з ефірними оліями, ароматизаторами, екстрактами цілющих рослин; засоби для ароматерапії” [Пешук, с. 334].

До термінів праслов'янського походження також належать такі назви: *віск* (< псл. *voskъ) „1. пластична маса жовтого або білого кольору, яку виробляють бджоли для стільників; 2. якісно близька до бджолиного воску маса мінерального або рослинного походження” [ЕСУМ, т. 1, с. 404; СУМ, т. 1, с. 683]; *піна* (< псл. *rěna „піна”) „непрозора легка пухлята маса, утворена на поверхні рідин від сильного коливання, збовтування, нагрівання, бродіння і т. ін.” [ЕСУМ, т. 4, с. 406; СУМ, т. 6, с. 535]; *свіча* (< псл. *světja) „паличка воску, лою, стеарину з гнітом усередині, яку використовують для освітлення” [СУМ, т. 9, с. 97] та ін.

Запозичення із загальноновживаної лексики можуть набувати семантичних зсувів, при цьому відбувається розширення значення існуючої мовної одиниці, наприклад, *сироватка* (< псл. *syrovatъ „пов'язаний з сиром”, *syръ „сировий”, *surovъ „кислий, рідкий”; припускається, що зв'язок із словом *сир* вторинний) [ЕСУМ, т. 5, с. 242] „1) рідина, яка виділяється при згортанні молока та при утворенні з нього кислого молока й сиру; 2) рідина, що утворюється з крові та лімфи при їх зсіданні поза організмом і використовується в медицині як лікувальний і діагностичний засіб” [СУМ, т. 9, с. 200]. Генералізація значення цього слова у системі ПКТ відбулася завдяки властивостям текстури рідини: *сироватка для обличчя*. Для утворення спеціального слова використовується метонімічні переноси, наприклад, процес – засіб для виконання цього процесу: *мило* < псл. *mydlo похідне від *myti* „мити” „гігієнічний засіб для миття, догляду за тілом, який має гарні очищувальні та піноутворювальні властивості” [ЕСУМ, т. 3, с. 461; Пешук, с. 331].

Запозичена лексика домінує у ПКТ, вона становить 45,6 % від загального числа досліджених нами термінів. Іншомовні слова на ґрунті української мови повністю засвоюються (*олія, аромат, крем, бальзам, лак*) або належать до власне запозичень, у яких процес пристосування ще не завершився (*амбре, желе, макіяж*) чи до неологізмів, серед яких виділяються *варваризми* („запозичене чи створене за зразком якоїсь іншої мови слово або вираз, що порушує норми даної мови”) [СУМ,

т. 19, с. 291]: *ремувер* „засіб для видалення макіяжу”; *плампер* „засіб для збільшення обсягу губ”; *хайлайтер, консилер* „засоби для висвітлення і маскуванню дефектів шкіри”. Нові модні терміни можуть дублетами відомих у ПКТ лексем: *аромат* – *пахощі, бріолін* – *брільянтин, латка* – *патчі*, *макіяж* – *мейк-ап, рум’яна* – *блаш, лайнер* – *підводка для очей*.

До найдавніших запозичень належать асимільовані фонетично, графічно, морфологічно та семантично українською мовою грецизми та латинізми, що могли входити до приймаючої мови посередництвом інших мов: *аромат* (з грецької через старослов’янську; гр. *ἀρώμα, ἀρώματος* „пахощі”, первісно „запашні трави”) „приємний і ніжний запах; пахощі” [ЕСУМ, т. 1, с. 87; СУМ, т. 1, с. 61]; *олія* (з гр. або лат. *oleum* „олія” зводиться до невідомого середземноморського джерела) [ЕСУМ, т. 4, с. 182; СУМ, т. 5, с. 690]; *еліксир* (< лат. *elixir*, араб. *ريسكإل* „аль-іксир”) „витяжка з рослин або міцний настій їх на спирті, ефірних оліях і т. ін., що використовується в медицині, косметиці” [СУМ, т. 2, с. 474]; *гель* (< лат. *gelo* „застигаю; мороз, лід”) „однорідні колоїдні драглі, що мають деякі властивості твердих тіл” [СІС, с. 121] тощо.

З XVIII ст. запозичуються галліцизми, які стають основною мовою-джерелом в ПКТ, пор.: *помада* (з фр. *pomade* „помада, мазь” від іт. *pomáta* від *róto* „яблуко, яблуня”, лат. *рōтит* „плід (переважно деревний); фруктове дерево”) „запашна косметична мазь, що є сумішшю жиру з ароматизованими речовинами. Така мазь для фарбування губ” [ЕСУМ, т. 4, с. 507; СУМ, т. 7, с. 111]; *одеколон* (з фр. *eau de Cologne* „одеколон”, букв. „вода з Кельну, кельнська вода”, *eau* „вода”, лат. *aqua; Cologne* „Кельн”, де у XVIII ст. було винайдено одеколон) „спирто-водяний розчин запашних ефірних масел, що є парфумерним, гігієнічним та освіжаючим засобом” [ЕСУМ, т. 4, с. 159; СУМ, т. 5, с. 624]; *гоммаж* (< фр. *gomme* „ластик”) „спеціальний засіб, призначений для очищення шкіри від відмерлих клітин, що зумовлює поліпшення її зовнішнього вигляду і структури” [6, с. 141]; *бріолін, брільянтин* (< фр. *brillant* „блискучий”) „косметичний засіб для волосся, який надає блиск, фіксує зачіску, використовується переважно чоловіками” [Словопедія].

Серед термінів-запозичень є багатозначні назви, наприклад, *макіяж* „1. мистецтво декоративної косметики, її використання; 2. накладання гриму, підмальовування обличчя різноманітними косметичними засобами; 3. накладений на обличчя косметичний грим; 4. засоби, призначені для декоративної косметики” [там само], що походить з фр. *maquillage* „накладання гриму”.

Деякі з французьких запозичень належать до термінів суміжних наук, наприклад, *фіксатор* (з фр. *fixateur* „закріплювач”, фр. *fixer* „прикріпити, закріпити, прибити”) *біол.* „спеціальна речовина для обробки біологічних об’єктів, щоб зберегти морфологічну будову й хімічний склад їх при гістологічних або цитологічних дослідженнях” [там само]: *фіксатор для волосся, фіксатор (закріплювач) макіяжу*.

Основна маса етимологічних орієнталізмів, зокрема гебраїзмів, арабізмів, що номінують речовини, використовувані у галузі парфумерії та косметики, увійшла через європейські мови-посередники (грецька, німецька, французька та ін.): *бальзам* з грецької мови в формі *валсамъ, балсам*, пізніше через німецьку і латинську в

формі *бальзам* з нім. *Bálsam*, лат. *balsamum* з гр. *βάλσαμον* „бальзамін; ароматична камедь бальзаміну” походить від гебрайського *bālšām* „бальзам, аромат” або арабського *balšām* „бальзамове дерево; бузина”) „1. напіврідка запашна, з домішкою ефірних масел смола деяких рослин, що має застосування в техніці, медицині, парфумерії. Розчин рослинних смол в ефірному маслі; мазь, виготовлена з лікарських рослин” [ЕСУМ, т. 1, с. 130; СУМ, т. 1, с. 98]; *лак* (через посередництво російської і німецької, французької або голландської мов з іт. *lacca* через ар. *lakk* „лак, сургуч”, перс. *lak* „(червоний) спиртовий лак; сургуч” зводиться до сінд. *lakkhā* < дінд. *lākṣā* „лак (з червоної фарби і якоїсь смоли)”) „плівкотвірний розчин смол або ефірів целюлози в спирті, скипидарі або маслі, яким покривають яку-небудь поверхню для її збереження і блиску. Блискучий застиглий шар цього розчину на поверхні якого-небудь предмета” [ЕСУМ, т. 3, с. 185; СУМ, т. 4, с. 438]: *лак для волосся*; *тальк* (запозичено з французької мови через німецьку *Talk*; фр. *talc* походить від ісп. *talque*, що виникло від араб. *talq*) „мінерал, силікат магнію; утворює лускуваті блідо-зелені, дуже м’які асоціації, масні на дотик; використовують в паперовій і гумовій промисловості, для виготовлення вогнетривких фарб, лікувальних засобів (присипки), у косметичці (пудри, кольорові олівці)” [ЕСУМ, т. 5, с. 510; Словопедія].

На сучасний склад ПКТ української мови активно впливає англійська мова, за рахунок якої утворюються неологізми, у тому числі дублетні терміни: *тонік* < англ. *tonic water* „тонізуюча вода”: *тонік для обличчя*, *тонік для волосся*; *патчі* (латка, пластир, тканинна маска) < англ. *patch* < латка, пластир”: *патчі для очей* „косметичні накладки, візуально схожі на пластирі, які борються з проявами втоми, набряками, синцями і зморшками”; *скраб* < англ. *to scrub* „терти, шкребти, дряпати” „косметичний засіб з відлущувальною дією (абразивний ефект), призначений для злущування ороговілих (відмерлих) клітин з поверхні шкіри”; *пілінг* < англ. *to peel* „знімати тонкий шар шкіри”; *спрей* < англ. *spray* „водяний пил, бризки; розпилювати” [Пешук, с. 333-335]; *гліттер* < англ. *glitter* „блищати, виблискувати,, „різнокольорові декоративні, дрібно нарізані, розсипчасті блискітки”; *праймер* < англ. *primer* „буквар; початковий підручник” „базовий засіб для обличчя або нігтів”; *фланкер* < англ. *flanker, flank* „бік, сторона” „версія будь-якого аромату з деякими змінами, що стосуються нот, концентрації, зовнішнього вигляду флакона тощо” та ін.

Таким чином, ПКТ української мови відбиває поняттєвий апарат фахової мови парфумерії і косметики. Сучасний склад розглядуваної термінології є змінним, рухомим і неунормованим, він реагує на появу нових предметів і явищ, міжкультурні контакти, розвиток науки і техніки. Збагачення спеціального термінофонду відбувалось шляхом зміни значень існуючих у загальнонародній мові слів за рахунок розширення, звуження, трансформації їх значень, адаптованих запозичень з європейських та інших мов (основною мовою-джерелом була французька мова), а також іншомовних неологізмів, у тому числі дублетних, з англійської мови (у сучасному світі мови міжнародного спілкування).

Перспективними, на наш погляд, вважаємо дослідження лексико-семантичної, структурної та функційної специфіки ПКТ української мови на тлі інших слов’янських мов.

Література

1. Гандалоева З. С. История развития сферы парфюмерного и косметического производства и ее влияние на формирование соответствующей терминосистемы в современном английском языке. *В мире научных открытий*. 2015. № 3.7. С. 3414–3435.
2. Гринев-Гриневиц С. В. Терминоведение: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. М.: Издательский центр „Академия”, 2008. 304 с.
3. Гимер Н. О. Лексика косметики та косметології сучасної української мови: автореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук. Львів, 2010. 18 с.
4. Коломиец Е. В. Наименования средств парфюмерии и косметики в русском языке XI–XXI века: этимология, структура, семантика : автореф. дис. ... на соиск. уч. степени канд. филол. наук. Москва, 2011. 19 с.
5. Кияк Т. Р. Компресія інформації у науково-технічному перекладі як об’єкт лінгвістики фахових мов. Мовні і концептуальні картини світу. Вип. 30, 2010. С. 142–146.
6. Полюк І. С., Кутенко В. О. Семантико-когнітивні особливості перекладу французьких текстів з косметології українською мовою. *Мови професійної комунікації : лінгвокультурний, когнітивно-дискурсивний, перекладознавчий та методичний аспекти* : мат. III Міжнар. наук. конф. Київ : „Кафедра”, 2016. С. 140–142.
7. Таранова Е. Н. Структурно-семантические особенности терминологии женской косметики (на материале русского и немецкого языков). Дис. ... канд. филол. наук: 10.02.19 – теория языка. Белгород, 2010. 202 с.

Список скорочень

Пешук – Пешук Л. В., Бавіка Л. І., Демідов І. М. Технологія парфумерно-косметичних продуктів. К.: Центр учбової літератури, 2007. 376 с.

ЕСУМ – Етимологічний словник української мови: В 7 т. АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Редкол. О. С. Мельничук (головний ред.) та ін. К.: Наук. думка, 1982–2002. Т. 1–6.

СУМ – Словник української мови : в 11 т. Ред. кол. : І. К. Білодід (гол.) та ін. Київ : Наук. думка, 1970–1980.

ФЕ – Фармацевтична енциклопедія. URL: <http://www.pharmencyclopedia.com.ua/>

Словопедія – URL: <http://slovopedia.org.ua/>

Словотвір – URL: <https://slovotvir.org.ua/words/meikap>.

Е. А. Войцева,

*Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова,
кафедра общего и славянского языкознания*

ИСТОЧНИКИ ФОРМИРОВАНИЯ ПАРФЮМЕРНО-КОСМЕТИЧЕСКОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ В УКРАИНСКОМ ЯЗЫКЕ

В статье проанализировано происхождение парфюмерно-косметической терминологии украинского языка, развивающейся в тесной корреляции с референтной сферой. Установлено, что в словарном массиве доминируют

заимствования, что можно объяснить общетерминологической тенденцией к интернационализации профессиональной лексики и международным характером рассматриваемой терминологии. Термины из языков-прототипов на основе украинского языка-реципиента испытывают фонетико-графическую, семантическую и морфологическую адаптацию.

Ключевые слова: термин, парфюмерно-косметическая терминология, этимология, базовая лексика, заимствования.

O. A. Voytseva,

*Odesa I. I. Mechnikov National University,
Department of General and Slavic Linguistics*

PERFUME-COSMETIC TERMINOLOGY OF THE UKRAINIAN LANGUAGE AND ITS ORIGIN

The article is devoted to the perfumery-cosmetic subsystem of the Ukrainian language as a part of the scientific and technical terminology, which reflects the current state and conceptual apparatus of both spheres: perfumery and cosmetics. Borrowings dominate in the body frame of the terminology of cosmetic and perfumery means of the Ukrainian language (45.6% of the total 200 of terms), which is explained by the general trend tendency and the international character of the perfume and cosmetics industry. Etymological borrowed words are direct and mediated from Greek (*aroma, cream*), Latin (*gel, concentrate*), French (*lipstick, cologne*), English (*spray, corrector, tonic*) adapt to the phonetic, lexical and grammatical subsystems of the language.

Key words: term, perfumery-cosmetic terminology, etymology, primordial vocabulary, borrowed words.